

Izhaja trikrat na teden vsaki Torek, Četrtek in Soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicago) \$3.00. Za Evropo \$3.50. Za Chicago \$3.50.

EDINOST

OD BOJA DO ZMAGE

VINCIT OMNIA VERITAS

SI DEUS NOBISCUM QUIS CONTRA NOS

BOJES ZMAGAL EDINOV TEMNAMENU

Issued tri-weekly every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chicago \$2.50.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloga tlači

ŠTEV. (No.) 36.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 25. MARCA 1922.

LETO (Vol.) VIII

MISTERIJOZNA OKUPACIJA REKE.

Te dni so poročali časniki, da je Italija zasedla s svojim vojaštvom Reko in okolico, da ima zaseden še vedno Sušak in Baroš, da ima zasedeno v Dalmaciji ne samo takozvano tretjo zono, temveč tudi še drugo in veliko naših otokov, da so bili te dni v Belgradu posebni italijanski odposlanci, ki so se z vlado pogajali radi Reke in Dalmacije, da pa se je vlada izrekla, da je prerovna, da bi se bojevala." ali z drugimi besedami", naredite z Reko kar hočete in enako z Dalmacijo." Bajse so bile burne seje, kjer so gotove stranke zahtevale, da se protestira. Toda vladna večina (liberalci in socialisti) so pa odločno proti temu, da bi se protestiralo.

Kakor nas žalostna skušnjava zadnjih let uči, smo lahko popolnoma prepričani, da se tukaj za temi dogodki skriva zopet kaka izdajalska politika, s katero se namerava oškodovati Hrvate in Slovence. Kakor se zdi, so srbski vladni politiki v direktni prijateljski zvezi z Italijani, ki jim pomagajo klati Slovenijo in Hrvaško. Zanimivo je, da so Reške homatije izbruhnile ravno sedaj ko je Radič nastopil za Hrvaško neodvisnost. Ne odobravamo Radičevega nastopa, vendar še manj pa odobravamo grdo početje sedanje vladne večine.

Ameriški Slovenci zapomnimo si samo eno: V tej vladni večini so danes tudi slovenski liberalci, ali samostojneži, kakor se imenujejo, in slovenski rdečkarji. Ko bi ti ne pomagali vladnim srbskim krogom, bi se kaj takega nikdar ne moglo zgoditi. Slovensko ljudstvo pa tukaj lahko vidi, kako je bilo strašno zaslepljeno, da se je dalo liberalcem preslepiti, da jim je dalo večino in z večino moč v roke. Kako britko se to maščuje sedaj na narodu! — Zgodovina bo pa povedala potomcem, kdo so bili slovenski narodni izdajalci.

IZ DUHOVSKIH KROGOV.

— Chicaška nadškofija je dobila novega kanclerja mesto dosedanjega škofa Hobana, ki je sprejel mesto pomožnega škofa nadškofije. Kancler je sedaj Rev. Dr. Dunn.

— Papež je imenoval Rev. Keaney za škofa v Sacramento, Cal.

— Papež je uradno razglasil, da se bo pri prihodnji volitvi papeža začel konklave za novega papeža še le 15 dni po smrti in ne 10 kakor je bilo do sedaj, kajti ameriški kardinali so rekli, da je mogoče priti iz Amerike v Rim v 15 dnevih. Pri prihodnjih volitvah bo gotovo navzoč tudi kak ameriški kardinal, ako ne vsi.

Zastoj zidate slovenske cerkve, ako nimate časnikarstva, ki vam jih bo branilo.

USTANOVITEV CHICAŠKEGA ORLA.

Orel je organizacija slovenske katoliške mladeži, ki ima namen katoliške mladeniče zbirati v telovadnih in izobraževalnih društvih in jim dajati dovoljne zabave, razvedrila in pa pred vsem mladeniške izobrazbe duha in srca in jih tako pripravljati, da bodo kedaj zavedni katoliški možje in državljani, ki bodo socialno prebujeni. — Do sedaj smo imeli v Ameriki samo eno podružnico te krasne organizacije, v Clevelandu v župniji sv. Vida. — Pretekli ponedeljek se je pa naše mladeniško društvo Holy Name zbralo v cerkveni dvorani in preustrojili smo to svoje društvo toliko, da bodo gojili tudi telovadbo in da bo društvo sedaj Slovenski Orel v Ameriki. Nameni društev Holy Name in Orla se tako lepo zlagajo in drug drugega spopolnujejo, da je v resnici mladeniško društvo Holy Name samo, brez Orla, pomanjkljivo. To smo čutili že dalje časa. Zlasti veliko zaslug za ustanovitev Orla ima naš navdušeni krepki mladenič Mr. Silverster Hrastar, ki je bil doma v starem kraju član št. Miheljskega Orla pri Novem mestu. Krepko sta se pa zavzela za to idejo tudi Mr. A. Bogolin in Mr. Leo Baškovec. Vsi trije fantje bodo posvetili svoje moči napredku našega Orla v Chicago. Načelnikom je bil izvoljen enoglasno Mr. Sil. Hrastar in podnačelnikom Mr. Ant. Bogolin. — Za začetek se bodo urili v cerkveni dvorani. Ko bomo pa zidali novo šolo, poskrbeli bomo tudi za nje potrebnih prostorov. — Novemu slovenskemu Orlu kličemo "Na zdar" in krepko naprej.

DOBIL 15. TISOČ ZA IZGUBO OČESA.

Porota je pred par dnevi obsodila Dr. Franklina O. Carter na 15. tisoč dolarjev kazni, katera svota se bo izplačala Irling Nilsonu, ki je zgubil popolnoma vid na svojem očesu zatem, ko je bil operiran. Operacija je izvršil Dr. Franklin O. Carter, ki je, kakor pravijo povzročil, da je Nilson zgubil svoj vid. To je dosedaj še največja svota, ki se je kdaj izplačala v državi Illinois za izgubo očesa.

UČITELJEM SE ZNIŽA PLAČA.

Minneapolis, Minn., 24. marca. — Zastopniki šolskih odborov cele države Minnesote so danes zbrani v tem mestu soglasno sprejeli resolucijo, ki določa, da se učiteljstvu znižajo plače, soglasno za kolikor so se znižale življenske potreščine. Stem upajo, da se bo zamoglo znižati breme davkoplačevalcem za celih 5. odstotkov.

Katoliški možje in žene boste na stara leta morali od kakih rdečkarjev beračiti podpore, ako ne boste s časopisjem obranili te svoje centke, katere ste znesli s tolikimi žulji skupaj. Glejte, saj se to že nekaterim godi!

IZ DELAVSKIH KROGOV.

O STAVKI PREMOGARJEV.

Chicago 24. marca. — Važen dan je danes v razvoju priprav za splošno stavko, o kateri ne vemo, kaj bo prinesla premogarjem in celi Ameriki.

Toliko je do sedaj jasno, da bo Delavska Amerikanska Federacija s celo močjo stala za premogarji v njih boju. To pomenja, da bode delavstvo združeno v tej federaciji stalo solidarno za premogarsko unijo in v slučaju potrebe priskočilo premogarjem na pomoč in šlo enako na stavko.

Vlada ja izdala svarilo stavkarjem, da se naj vzdrže vsakega nasilja proti stavkokazom.

Lastniki premogokopov stoje trdno pri svoji trmi in so prepričani, da bodo dobili stavko. To je gotovo, kajti pri vsaki stavki ima največ koristi, in prav zaprav edino korist kapitalist Illinoiski premogarji se posvetujejo z lastniki premogokopov v Illinois. Upanje je, da bode pred 1. aprilom prišlo do sporazuma. Težava je le, ker je ta stavka pri lačnih želodecih premogarjev, jako malo simpatična. Iz vseh strani prihajajo poročila, da se manjše in večje skupine delavstva izražajo proti stavki. To je vsikdar nevarno znamenje. In to je najbrže, na kar stavljajo kapitalisti vse svoje upanje.

KRASNO PRIZNANJE CHICAŠKIM SLOVENCEM.

Zadnje uradno glasilo "Buletin of National Catholic Welfare Council", organizacije katolikov Amerike, prinaša krasen članek pod naslovom: "N. C. W. C. Social Action Department enlist Chicago Slovenians in Civic education Campaign." (Department za socialno delovanje Kat. Narodnega Sveta je navdušil Chicaške Slovence za vzgojo v državljanstvu.) Tu uradno glasilo poroča natančno o našem "Očetovskem večeru", katerega so priredili naši mladeniči Holy Name svojim očetom januarja meseca. Prinaša tudi slike naše večerne šole za angleščino in za državne papirje. — Častitamo našim Chicaškim Slovencem na tem častnem priznanju, katerega jim daje to uradno glasilo. To kaže, da so naši rojaki zavedni katoliki, ki se zavedajo velikih dolžnosti, katere ima danes vsak katolik. Nobena reč ni bolj častna danes za vsakega katolika, kakor ako se zaveda svojih socialnih dolžnosti in jih tudi v polni meri vrši. Sedaj ko je toliko razdiralnih elementov pri delu s toliko silo in tolikim fanatizmom, sedaj ne smemo tudi katoliki spati in dremati. — Častitamo jim! — Objednem pa pozivljamo vse katoliške slovenske naselbine, da se pridružijo tej organizaciji in krepko stopijo v vrsto drugih katolikov Amerike za ureditev sedanjih homatij. Ako katera naselbina želi pojasnila in pomoči, radi bomo dali.

JUGOSLOVANSKE NOVICE

Dviganje potopljenih ladij. Ministrski svet je sprejel ponudbo in podelil koncesijo nemški družbi, ki bo iz Save, Donave in Drave dvigala vlačilce in ladje, ki so bile v vojni potopljene. Polovico dvignjenih ladij bo dobila privatna družba, polovico pa država. Država pri tem poslu ne bo imela nobenih denarnih obvez.

Gladni volkovi napadli vlak. Med postajama Saša in Dubice so volkovi, ki so se vsled velike zime in gladu približali vsem in naselbinam, napadli zagrebški vlak. Volkovi so se tako približali vlaku, da so prišli pod kolesa, ki so jih popolnoma razmesarila. Lokomotiva je bila vsa oškropljena od krvi in je še v Zagreb privlekla seboj tri zadnje dele volkov.

Nesigurnost v južni Srbiji. "Privredni Glasnik", ki izhaja v Skoplju, piše, da je kljub velikemu številu orožniških postaj sigurnost v južni Srbiji vedno manjša. Hajduki in vojaški begunci nemoteno potujejo od vasi do vasi, izvršujejo razbojništva in tatvine in predpisujejo odkupnine krajem, kjer je bil kateri izmed njih ovađen od prebivalcev.

Ubit policijski poverjenik v Šibeniku. V nekem hotelu v Šibeniku je pijana družba, v kateri se je nahajal tudi policijski poverjenik Lovro Botica, pričela pripraviti. Iz prepira je nastal pretep, tekem katerega je bil Botica ubit.

Dekan Dekorti zbolel. Gospod duhovni svetnik, bivši dekan in župnik na Ljubnem v Savinjski dolini Josip Dekorti je nevarno zbolel, zadela ga je kap. Priporoča se vernikom v pobožno molitev in duhovnim sobratom v memento.

Kolikor močnejši je naš katoliški časnik, toliko močnejši smo mi. — To dela tvoj katoliški časnik. — Mu ne boš pokazal nekoliko svoje hvaležnosti ta mesec?

VSPEHI NAŠE KAMPANJE ZA NOVE NAROČNIKE.

Mesec marec, drugi mesec katoliškega tiska za naše liste, se bliža svojemu koncu. Jako smo zadovoljni z vspehom in prihodnji teden bomo podali natančnejše poročilo o izidu naše kampanje. Prepričani smo, da bodo z vspehom zadovoljni tudi vsi naši naročniki in vsi prijatelji katoliškega tiska in katoliške misli, kajti naš napredek pri listih je samo njihov napredek.

Takoj danes že pa prosimo razne agitatorje, da nam sporočijo, kakšnih sredstev ali kakšnega načina so se poslužili, ko so agitirali za liste. Jako zanimivo in podučno bi bilo, ako bi razni agitatorji povedali svoje skušnje in doživljanje pri tem težkem delu. Gotovo bo to v splošno korist, kajti marsikdo bo potem morda poskusil kaj enakega in tako bo mogoče doseči še večje vspehe. Toraj agitatorji, oglasite se in povejte svoje skušnje!

PRIJATELJI NAŠEGA LISTA SO PRIDNO NA DELU.

Nadaljevanje razširjevalcev našega lista, katerim smo poslali za nagrado krasen svetlikajoči križ, ki sveti po noči, kakor smo to razpisali za vsakega, ki nam pridobi dva celoletna naročnika na list Edinost.

Mrs. M. Bevc, Canonnsburgh, Pa., za 5. novih naročnikov dobila 1. križ.

Mr. John Govekar, Sheboygan, Wis., za dva nova naročnika dobil 1. križ.

Miss Jennie P., Chicago, Ill., za dva nova naročnika dobila 1. križ.

Mrs. Franc's Pinter, Cleveland, Ohio, za tri nove naročnike dobila 1. križ.

Mrs. Mary Kovačič, Brooklyn, N. Y., za dva nova naročnika dobila 1. križ.

Mr. K. D., Eveleth, Minn., za dva nova naročnika dobil 1. križ.

Mrs. A. L. Lorain, Ohio, za dva nova naročnika dobila 1. križ.

DENARNE POŠILJATVE.

Vsem pošiljateljem denarja naznanjamo, da pošiljamo denar v Jugoslavijo v kronah in dinarjih, kakor tudi v ameriških dolarjih. Denar se dostavlja na najbližnjo domačo pošto prejemnika in sicer to izvršuje "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero smo v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilni listini, kako želite, da se denar odpošlje v kronah ali ameriških dolarjih.

Včerašnje cene so bile:

Jugoslovanskim kronam:	Italijanskim liram:
500 kron ..... \$ 2.00	50 lir ..... \$ 3.10
1,000 kron 4.00	100 lir 5.75
5,000 kron 19.00	500 lir 27.00
10,000 kron 37.00	1000 lir 54.00

Za pošiljatve v ameriških dolarjih smo dobili posebne cene in računamo sedaj: Od \$1.00 do \$25.00 računamo 40c. Od \$25.00 do \$50.00 računamo 75c. Od \$50.00 do \$75.00 računamo \$1.00. Od \$75.00 do \$100.00 računamo \$1.50. Za vsa nadaljna nakazila računamo po 1c in pol od vsakega dolarja.

Denar pošiljamo tudi potom kabla ali brzojava.

Za vsa nadaljna navodila pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOST"

1849 West 22nd Street

Chicago, Ill.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Tri-Weekly by

SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

ALI BOMO TUDI NA TO MOLČALI?

Kakor čitamo v "Glasilu KSKJ.", je jugoslovanska šovinistiška vlada prepovedala tudi temu listu uhod v Jugoslavijo.

Kakor smo čitali v starokrajških listih, je prepovedan uhod v Jugoslavijo tudi Amerikanskemu Slovincu.

Našemu listu je bilo prepovedano v Jugoslavijo že takoj v začetku, ko je sedanja prostozidarska katoliko-žrska liberalno-socialistiška vlada prišla na krmilo. Potem naprej in naprej dobivamo sporočila od raznih krajev, da lokalni poštarji ne izročajo "Edinosti" naročnikom. Tako smo prav te dni dobili sporočilo iz Novega mesta, da je že dva meseca niso dobili. Novomeški krajevni list Sedanost je že pred nekaj meseci javno vprašal novomeškega poštarja, zakaj je naročniki ne dobivajo. Te dni smo poslali odločen protest na jugoslovansko vlado v Beograd in poštarju v Novo mesto.

Vprašamo katoliške ameriške Slovence, zakaj se pa Glasu Svobode ne prepove? Ali ni to značilno?

Pa še na nekaj naj opozarjamo ameriške katoliške Slovence:

Ko je umrl urednik grde in nesramne protikatoliške cunje Svobode, je bil pri pogrebu navzoč generalni konzul g. Branko Lazarevič.

Pokopali smo pa najzaslužnejša moža velikana, škofa Trobca in Monsignora Buha, ali smo videli tam kakega vladnega zastopnika?

Mi ne mislimo s tem gospodu generalnemu konzulu ničesar očitati, ker ga poznamo kot moža, ki pač hoče na vse strani ustreči. Tudi nimamo prav nič, ako se je udeležil pogreba urednika Glasu Svobode, toda zakaj pa ni vladno zastopstvo Jugoslavije v Ameriki poskrbelo, da bi bila Jugoslavija zastopana tudi pri pogrebu tako velikih naših mož, kakor sta bila škof Trobec in Monsignor Buh?

Ako spravimo vse to skupaj, prepoved vseh katoliških listov v Jugoslavijo, udeležba vladnega zastopnika pri pogrebu urednika najzagriženejšega protikatoliškega lista, in neudeležba vlade pri pogrebi škofa Trobca in Monsignora Buha, potem vprašamo javno: "Ameriški katoliški Slovinci bomo pustili, da se bo kaka kulturnobojska politika prenesla iz Evrope potom vlade tudi sem med nas?"

Vprašamo katoliške liste: Ali bomo tudi na to molčali?

Zato stavljamo tem potem urednikom vseh katoliških listov: Amerikanskega Slovence, Glasila KSKJ., Angeljčka, Ave Maria in Glasnika Presv. Srca J. ta le konkreten predlog:

Da se nemudoma snidemo skupaj in sestavimo skupen protest proti temu početju Jugoslovanske vlade proti nam katoliškim ameriškim Slovincem. Zahtevamo od Jugoslovanske vlade pravičnosti in enakopravnosti. Ako pa to ne bo pomagalo, protestirajmo proti temu početju pred celim svetom. Imamo na razpolago katoliški Informacijski Biro v Washingtonu, ki bo brezplačno raznesel naš protest širom sveta, da ga bo čul celi svet in naredimo potem še potrebne korake tudi pri naši vladi, da se tako početje razkrinka pred celim svetom.

Iz slovenskih naselbin.

Chicago, Ill. — Preteklo nedeljo je društvo "Marije Pomagaj" KSKJ. v naši cerkveni dvorani žaloigro "Na dan sodbe." Igra se je uprizorila dvakrat, popoldne in zvečer. Obakrat je bila dvorana polna, zlasti zvečer. Društvo "Marije Pomagaj" pač vedno privabi veliko občinstva, ker vsakdo naprej ve, da bode šel zadovoljen in dobro postrežen domov. Tako je bilo tudi v nedeljo. Cel vsopred je bil jako lepo sestavljen. Najprej je naša "Adrija" zapela dve pesmici: "Oj z Bogom, ti planinski svet!" in "Planinarica". Obe pesni je društvo proizvajalo jako fino. Posebno lepo je pela solo Miss Justina Kosmač s svojim krasnim in zvonkim glasom. Miss Stefanija Kočvar je zapela solo "Yea-Hoo in Miss Albina Kozjek "Solo spjev."

Igra Na dan sodbe ima jako globok pomen in je zelo poučna. Vendar pa smo malo iger še igrali, ki bi zahtevala tolike tehnike in tolike točnosti, kakor jo zahteva ta igra. Posebno tri vloge zahtevajo precej večje igralne moči, da jih uprizore tako, kakor si jih je pisatelj zamislil, da naredi vpljiv in utis na gledalce. Z mirno vestjo lahko trdimo, da so vse moči tudi pri tej igri pokazale, kakor imamo v Chicago izvrstne igralne moči, s katerim lahko nastopimo v vsako, še bolj težavno igro, pa bo dobro vspeła. Najbolj pohvale zasluži Anton Cestnik, glavna u-

loga, katero je imel v rokah Mr. Martin Miller. Da je naš Mr. Miller tako izboren igravec, bi pa ne vrjeli. Uživel se je tako v svojo ulogo, da se mu je videlo, da je čutil, kar je govoril in vidno je bil sam ginjen. Kaj čuda, da je ganil vse poslušalce, da ni bilo suhega očesa v dvorani. Da, vsakdo si je tišal pri zadnjem dejanju rutico k očem. V resnici moramo Mr. Martinu Miller častiti. Tako izvrstno moč moramo večkrat porabiti. Upamo, da bo Mr. Miller našel več časa pri svoji veliki trgovini, da se bo mogel tudi odru posvetiti. Zlasti je on kakor nalašč za resne, žalostne vloge, kajti zna zadeti struno človeškega srca. In kaj naj rečemo o Marti, Mrs. Zora Cerjanec, druga glavna uloga. To, kar je rekel vsakdo: izborna igra! Tudi njen nastop, njene kretnje in njeno igranje s čutom, je bilo v resnici nekaj lepega. Njena naloga je bila težka. Posebno, ko je pričela umora svojega moža. V takih prizorih se kaj rado pretirava. Toda Mrs. Cerjanec je igrala fino, naravno, neprisiljeno. Ferdinand Debeljaka je predstavljal Mr. Ivo Račić. Tudi on je bil jako dober in se je zdelo, da je bil kakor nalašč za svojo ulogo. Jako naravno je igral prizor svoje smrti. Jera Cestnik, Mrs. M. Bly je seveda že dobroznana in izurjena igralka. Njeje igranje na odru igraca. To se je

videlo. S toliko lahkoto je nastopala in tako lepo predstavljala dušni boj stiskane žene in matere, da je vsakega ganila. Mr. Albin Zakrajšek je igral dve vloge. Moramo mu dati priznanje, da je obe jako dobro izpeljal. Jako lepo je predstavljal brezsrdnega župana Komana, kakor tudi državnega pravdnika pri sodbi. Jako je ugajal vsem. Mr. Silvester Hraštar bo naša najboljša moč med mladino. Predstavljal je zagovornika pred sodbo jako dobro dasi je imel pre malo ulogo, da bi se bil razvil. Mr. Louis Železnikar je bil prvičkrat na odru. Tudi v njem bomo dobili izvrstno moč, kajti tako lepo je nastopal in tako neprisiljeno, da se mu vidi, da ima lepe zmožnosti za oder. Mr. Jos. Fajfar in Mr. John Jerič, prvi Ferluga, smolar, drugi mrviljničar Mahne, o njiju vemo, da sta izborni moči in da se ju vselej zveselimo, kadar ju zagledamo na odru. Imela sta manjše vloge. Mrs. Roze Kordeš je imela manjšo ulogo, Glinkarca, koreninčarka, ki jo je jako dobro izvršila. Treba jo bode večkrat dobiti na oder. Sodnik, Mr. J. Sajovec je bil jako dober. Spremenil je svoj glas tako, da je govoril kakor bi si vsakdo predstavljal strogega sodnika pred osodbo. On je pač izvrsten igralni talent. Mr. John Prah je še mlaj, pa bo krepka in izvrstna moč za naš oder, posebno za šaljive vloge. Že sedaj, ko je komaj 14 let star, tako krepko nastopa. Posebno mu gre pohvala, ker je Amerikanec, pa tako dobro slovensko govori, kakor rojen v starem kraju. Mr. L. Lustik, Mr. Frank Augustin Jr., Mr. Stanley Kozjek, Mr. Jos. Žabkar Jr., so imeli manjše vloge, katere so pa dobro rešili. Lahko rečemo, da ga ni bilo v dvorani, ki bi ne šel zadovoljen iz dvorane. Nikomur ni bilo žal, da je videl to krasno igro.

Vse je bilo izvrstno, samo ene reči smo pogrešali — lepega odra in lepore dvorane. Ko bi se ta igra uprizorila na kakem velikem odru s krasnimi kulisami, to bil užitek! V Chicago res vedno bolj čutimo potrebo, da se lotimo zidave. Nikamor naprej ne moremo, dokler tega ne dosežemo. Igralcem in društvu pa naše iskrene častitke.

Kritik.

Colinwood, Ohio. — Da ne boste mislili, da tukaj v Colinwood spimo, Vam moram zopet nekaj sporočiti. Sicer nimam veliko poročati vsaj dobrega ne, več slabega, ker so delavske razmere še vedno slabe, če se prav govori in piše po listih, da se boljšajo, kar se pa tukaj nič ne opaža. — Te dni je v naši naselbini ustanovil Mr. A. F. Svetek ml. pogrebni zavod, kar bo gotovo v korist Colinwoodu. Naša cerkev je preslikana, kakor se je že svoječasno poročalo. Dobili bomo tudi dva stranska oltarja, ker so do sedaj kipi stali na lesenih deskah, pregrnjnih s prtom. Sedaj bode to gotovo lepo izgledalo. — 27. marca bomo imeli birmo. Kakor se čuje, bomo imeli veliko birmancev. — Šmrtnih slučajev smo imeli veliko zadnje mesece. Pozdrav.

Naročnik.

Cleveland, Ohio. — Naš narod je menda najbolj razdvojen narod na svetu. Ako nas pa kdo opozori na kako pretečo nevarnost, pa se ga mora s ta velikim loparjem udariti, akoravno sta na videz oba iste stranke. Zato je najbolj žalostno, ako se vrši prepir v isti stranki, ker ima potem nasprotnik toliko bolj uzrok napadati stvar. Tak napad, kakor je bil napad urednika Glasila KSKJ. na vas je naravnost podel. Ako bi bil res katoliški urednik, pisal bi bil proti protikatoliškim listom. Mi člani K. S. K. J. si moramo to dobro zapomniti, kajti list Edinost je naš najboljši katoliški list. Sicer pa itak boljšega ne moremo pričakovati od bivšega Sakserjevega uslužbenca. — Se precej ve, od kod veter piha. — To si moramo člani dobro zapomniti, ali je Sakser več ali je jednota več. — Takrat ko so vas napadli s prižnice, so bili prepričani, da vas bo

S. P. D.

sv. Mohorja

USTANOVLJENA V CHICAGI, ILL., DNE 31. DEC. 1921.

SEDEŽ CHICAGO, ILL.

Predsednik: Leo Mladich, 1919 W. 22nd Place.
Podpredsednik: Albin Zakrajšek, 1959 W. 21st Place.
Tajnik: John Jerich, 1849 W. 22nd Street.
Zapisnikar: Silvester Hraštar, 2018 W. 21st Place.
Blagajnik: John Petrovič, 1920 W. 22nd Street.
Duhovni vodja: Rev. Benvenut Winkler O. F. M.
Družbeni zdravnik: Dr. J. E. Ursich, 1858 W. 22nd Street.

Nadzorni odbor:

Michael Staniša, Andrew Glavach in Mike Koren.
Organizator: Frank Augustin.
Reditelj: Anton Stonič.
Glasilo: "Edinost."

Družba zboruje vsako prvo nedeljo popoldne ob pol 2. uri popoldne v cerkveni dvorani sv. Štefana na 22nd Place in Lincoln ulici.

Družba sprejema v svojo sredo moške in ženske od 12. do 55. leta starosti. Pristop v družbo je samo \$1.00. Družba plačuje \$7.00 na teden bolniške podpore za kar se plačuje po 50c na mesec mesečine. To je izvanredna ugodnost za vsakega Slovence v Chicagi. Rojaki pristopajte v to domačo družbo!

Za vsa pojasnila družbe sv. Mohorja, se obrnite na družbenega tajnika ali pa predsednika.

CHICAŠKIM SLOVENCEM!

Kakor znamo Slovinci čislati domače pridelke, ravno tako znamo chičaški Slovinci čislati tudi domača chičaška društva. Slovincu daj, po domačem receptu narejeno kranjsko klobaso, pa ti ne bo žnjo zamejnjal za pečeno gosko. Zakaj ne? Zato ker je domači pridelek in ta mu je pri srcu!

Tako so nam ljubi in pri srcu domači pridelki. Ravno tako so nam pri srcu pa tudi domača chičaška društva. Naše najbolj domače in nalašč za chičaške Slovence ustanovljeno društvo pa je gotovo "SLOVENSKA PODPORNNA DRUŽBA SV. MOHORJA." Da, za chičaške Slovence je ustavljena ta družba in zato tudi se zbira pod njo ves Slovensko Katoliški živelj pod njenim okriljem. Ni še zatonilo devetdesetkrat zlato solnce, odkar živi naša družba in število njenega članstva šteje okoli "DVE-STO", najboljših chičaških slovenskih katoliških mož in žena, deklet in fantov. Beseda "Dve-sto" je ono jamstvo, ki dokazuje, da "S. P. dr. sv. Mohorja" je bila potrebna, da prepotrebna za našo nasebino. To se ne da utajiti! Beseda "Dve-sto" je pa tudi jamstvo, da bo družba živela in vzrasla v mogočno drevo, ki bo s svojim okriljem ščitila svoje članstvo v boleznih, nesrečah in nezgodah. Zato, kdo izmed chičaških katoliških Slovencev bo, ki bi se držal proč od te družbe?

konec. Pa so se jim vse srčne želje pokazile. Sedaj pa bruha na Vas. (Tega ni nam urednik kriv. Krivi so drugi možje! Spomnite se, kaj je urednik na zadnji konvenciji javno povedal: da ga za take le napade primorajo njegovi predstojniki. Opomba urednika.) Vendar, gospod urednik, kakor sedaj Edinost piše in lepo dela, je res veselje. Pri nas gre list kar od rok do rok vsaka številka. Ako bo šlo tako naprej, bo kmalu prekosil vse druge slovenske liste. Poznam rdečkarja, ki ga celega prebere in je rekel: "Ta pa zna! Človek se jezi, ko ga bere, berem ga pa le rad!" In tako pravi vsakdo. — Zato pa, g. urednik, kar naprej! Velika večina članov, KSKJ. ki so res mislili, da ste kdaj bili proti jednoti, sedaj vidijo, kje je resnica in kako so nas goljufali. Bomo že ob času govorili.

Član KSKJ.

Cleveland, Ohio. — Zahvalim se Vam, gospodje pri listu Edinosti, za Vaše tako neustrašeno nastope za obrambo nas katoliških Slovencev v Ameriki. V resnici vjemite, da človek z zanimanjem prebira, kako znate pošteno pritisniti k šteni te rdečkarje in rdečkarice, kar tudi zaslužijo. Pravijo, da so prišli iz opice, da, skoraj bi človek moral to vrjeti, ker ako bi prišli od pametnih ljudi,

Možje, žene, dekleta in fantje! Danes, ko čitaš te vrstice, si zdrav (a), ali veš pa, če boš, ko se bo solnce umikalo za gore s svojo svetlobo zdrav(a) in vesel(a)? Ali veš, če boš jutri zdrav(a) vstal(a)? Danes smo lahko veseli in zdravi, jutri mogoče na bolniški postelji ali pa znamo biti poravnani na mrtvaškem odru. Tako dela z ljudmi usoda življenja, ki pa ne naznanja s ta velikim zvonom, kdaj, da bo nas zgrabila s svojo koščeno roko za lase. In ali si že kdaj pomislil(a), kaj bi bilo s tvojo nedoračenim dečo, v takem-le slučaju? Se ti li ne bi smilila tvoja deca, ko bi ob taki priliki trpela pomankanje? Kaj bi ti govorilo srce pri take-li priliki? Zato pa rojak, radi tvojih otrok in tvoje žene in obratno si dolžan(na) da se zavaruješ za take-le slučaje, dokler si zdrav(a) dokler je čas.

Družba sv. Mohorja Vam nudi predragi rojaki prelepo priliko, da se zavarujete za slučaj bolezni in nesreče. Za 50c na mesec dobite v slučaju bolezni \$1.00 bolniške podpore za vsaki dan. V slučaju smrti pa vsak član plača \$1.00 katero svoto se potem izplača za pogreb ali pa dedičem. In kolikor članov je toliko dolarjev je v slučaju smrti. Zato rojaki čim več nas bo, večja bo podpora in močnejši bomo!

Prihodnja redna mesečna seja dr. sv. Mohorja se bo vršila v nedeljo, dne 2. aprila ob pol 2. uri popoldne. Pridite vsi, ki še niste člani naše družbe in postanite člani naše družbe!! Vse vabi k obilnemu pristupu.

Odbor.

bi bolj pametno pisali in bolj pametno živeli.

John Wenzel.

San Francisco, Cal. — Dobil sem v roke list, kjer se hvali rajni urednik lista Glas Svobode. Tam nekdo pravi, da je seboj nesel veliko dobrih del. Toraj je vendar večnost? Toraj Konda vendar še obstoji? In ako Konda ni popolnoma umrl, da živi še njegova duša, kje pa je ta duša sedaj? Kaj pa če je Bog, katerega je zanikal in katerega je toliko sovražil? — Ali ne da ta smrt vsem njegovim zapeljanim žrtvam veliko misliti?

Naročnik.

Opomba. — Ni mogoče! Vsi ti sovražniki božji, predno morejo svojih žrtev versko in moralno pogoltniti, jo umoriti, ji naprej zmešajo razum. Kdor misli, ni mogoče, da bi čital in vrjel tolike brozge. Saj je že pred tritisoč leti rekel Modri: "Samo norec je rekel ni Boga!"

Urednik.

Indianapolis, Ind. — Delavske razmere tudi pri nas niso dobre. Veliko naših rojakov je zaposlenih v tukajšnji Marble Foundry, kjer je naš spoštovani rojak Anton Gerbajš za formana.

— Mr. Stanič, ki je dalj časa oskrboval službo organista pri naši (Nadaljevanje na 3. str.)

AMERIŠKA SLOVENKA.

Tioga, Wis. — Mj jako s zanimanjem prebiramo list "Edinost" in bi nam bilo vsem zelo žal, ako bi se zgubila le ena številka tega prekrasnega in prekristnega lista, ki ga naša družina tako čisla in želimo, da bi v kratkem postal dnevnik. Iz Edinosti se razvedrimo in podučimo, kajti vsaka številka je tako različna lepih stvari, da res človek iz vsake veliko lepega zrna najde. In vsak najde kaj za se, naj bo mlad ali star. Kako srčno radi bi Vam tudi mi pridobili kaj novih naročnikov za Vaše prelepe liste, ker znamo, da je v resnici vsakega katoličana sveta dolžnost, da pomaga in da sodeluje pri razširjanju katoliškega tiska, da je katoliški tisk najglavnejše vprašanje sedanjega časa, najglavnejše sredstvo zoper gnjili socializem in boljše življenje, da je kakor močna trdnjava, ki neustrašeno kljubuje vsem sovražnim silam brezverstva in laži, in ki krepko odbija sovražne napade brezverskega časopisja, ki se je tako razvilo povsodi, zlasti med našimi rojaki, ki so sicer dobri in poštenu, samo prelahkoverni so. Naši ljudje le preradi vrjamejo vsakemu mazaču, ki se jim dožrika in laže. Le premalo pomislijo za uzrok, zakaj se jim hlina, pa mu ni toliko mar naša korist, temveč samo lasten žep. Krasno so bile besede, ki jih je v "Edinosti" napisal Mr. A. Tomec, v članku: "Velikanski pomen tiska." Prečitala sem ga večkrat. Resničen in zanimiv je! Res lepe in navdušene besede, ki so mi bile vzete prav iz srca. Lepa hvala Vam, Mr. Tomec, v imenu vseh dobromiselnih rojakov v imenu naše katoliške misli, pa tudi v imenu vseh naših ubogih zapeljanih rojakov, ki so se dali zapeljati od nasprotnega časopisja. Ta Vaš članek, kdor ga bo prečital, ne bo mogoče drugače, kakor da se mu bodo začele oči odpirati in bodo začeli misliti, da imate Vi prav. Le še večkrat se oglasite v Edinosti ali v Ave Maria, Mr. Tomec. Vas prosim v imenu vseh Slovencev v tej državi, ker znate tako lepo in podučljivo pisati in Bog naj bo Vaš plačnik za to že na tem svetu in v večnosti.

Kakor sem omenila, da Vam tukaj ne morem dobiti novih naročnikov, ker so le tri slov. družine in te so pa že vse naročene na Vaše liste in zato dobre in pošteno družine, ker čitajo dobre časopise. Nasprotno so pa tam slabe družine, kjer naročajo in bero slabe časopise, umazane časopise in ostudne knjige, ker to je največji vzrok propalosti in podivjanosti sedanjega časa. Samo slabo časopisje je vzrok tolikim nesrečam in toliki bedi na svetu in toliko nemoralnosti. Samo slabo časopisje je vzrok, da so naši nekdanji verni Slovenci sedaj tako odpadli od vere in tako podivjali in da jih je toliko zatajilo to, kar jih je njih mati tako skrbno učila. Zato proč z njimi!

Proč s slabim tiskom!! To je kuga! Proč z njo! Nasprotno pa na delo za dobro časopisje, ki blaži srce in um, ki podučuje in skuša z ljubeznijo in z dobrim v srca privedi mir in zadovoljnost.

Novega pa tukaj na farmah ni. Kar je glede verskega življenja na Willardu, Vam je že znano, ker Vam sporočati redno naše vrli ženi, kakor Mrs. Perovšek in Mrs. Seliškar. Vsa čast jima za to! Ljubi Bog naj jima tisočerno povrne, kar store za cerkev in za oltarno društvo in za katoliški tisk. — Vreme se je začelo pa zopet kujati. Je bil že skoraj sneg skopnel pa je zopet na novo pobelil in danes brije zopet merzel veter in sneg in dež se vrstita, tako da ni prav nič prijetno na prostem. Zato se držimo le bolj peči. Upamo, da se nam kmalu zasmehlja ljuba vjgred, ki nas bo povabila ven v naravo na naše polje, kjer bomo zopet začeli delati in se veseliti lepe narave in zunaj hvalitv dobrega Stvarnika, ki je ustvaril tako lep svet. Konečno pozdravim vse ki delujete pri naših treh listih, ker vem, kako težko delo vršite. Bog naj Vam plača Vaš obilni trud, saj ga vam mi ne bomo nikdar. V resnici smo Slovenci hvaležni Bogu, da nam je dal takih mož, ki skrbje za uboge zapeljane rojake in se toliko trudijo, da bi jim odprli oči in jih rešili. Bog in Marija naj Vas podpirata pri tem delu. Vsem naročnikom in čitateljem pa srčni pozdrav. **Mary Toleni.**

Willard, Wis. — Naše ženske se prav pridno zanimajo za olepšavo naše cerkve sv. Družine. — In kakor se čuje, bojo v kratkem pričele z nabiranjem prispevkov za cerkvene klopi, katere naša cerkev v resnici najbolj potrebuje. — Hvalevreden in jako koristen za našo faro je pa odgovor g. urednika Edinosti na dopis Mrs. Seliškar, ker boljše podpora nam še ni obljubil noben list. Zato raj, žene, sedaj pa na noge in podpirajte list, ki nas podpira. Na ta način se bode število naročnikov v naši naselbinj potrojilo. Mi možje pojdemo pa ženam na roke in jim pomagamo pri njih težavnem delu. Vsak faran bi se moral naročiti na list Edinost, ki nam je obljubil tako lepo podporo. Ve, ženske, pa lepo in složno na delo za dobrobit naše fare. Gotovo je, da boste naletele pri Vašem delu na kako grenko. Toda vzemite vse za dobro, ker Vaš večni Sodnik bo Vaš plačnik za vaše požrtvovalno delo. Pomnite, da ste vse hčere ene matere, za katero ve delate. In kdor podira na kakoršenkoli način, kar ve sezidate v čast tej materi, dela proti njej sami. Ako boste stanovite in pogumne in se ne boste ustrašile težav, pa boste dosegle, za kar ste se namenile in cela župnija Vam bo hvaležna. S pozdravom **F. Perovšek.**

IZ SLOVENSkih NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani.)
župniji, se je službi odpovedal. Njegovo mesto je nastopil Mr. Frank Urajnar, kateri prav spretno vodi cerkveni pevski zbor.
— Pri našem uglednemu rojaku Mr. L. Komljanec so krstili sinčka za Charles Martin. Botra sta bila Mr. in Mrs. Brotnik. Starišem častitamo, malemu Charleyu pa želimo dolgo in srečno življenje.
— Naš župnik P. Cyril O. M. C. so dobili pomočnika v osebi Rev. P. Adalbert, ki je rodom Slovak, pa se je še kot dijak učil slovenščine. Č. g. kliče mo dobro došel!
Poročevalec.
Joliet, Ill. — (Odlomek iz zanimivega pisma) "... Upamo na Boga, da se bodo zopet časi zboljšali počasi. To je samo majhna šiba, nekoliko od Boga, ki jo je pripustil in nekoliko od kapitalistov. Ako bi jaz na svoje oči ne bil videl ob času voj-

Glasila KSKJ., se je oglašil, češ da list Edinost zbača in da sumničji uradnika KSKJ. Pa to ni resnica. Jaz in moj mož bereva list Glasilo in list Edinost. Ali midva nisva nikjer našla kake zbadljivke proti komu. Kar piše list Edinost, piše vse resnico! Mr. Ivan Zupan vprašuje, zakaj ključje list Edinost Živio SKJ.? Toraj sedaj mu ni prav, ko kliče živio, če bi pa pisal drugače, bi mu pa zopet ne bi bilo prav. S tem vendar list ne more napadati če kliče živio? Tako je bil ta napad na list Edinost v resnici popolnoma brez podlage in ga vsi obsojamo tudi pri nas. List Edinost je tudi tukaj priljubljen in ima naročnike širom Amerike. Vsi naročniki na list smo člani KSKJ. Ako bi bil list res kaj pisal, bi se gotovo kdo oglašil, pa se ni nihče in nihče ne ve nič proti Edinosti. Vemo pa, da list Edinost prav dobro piše za katoliško vero, ki je pa podlaga jednote. Ivan Zupan zahteva, naj bo sedaj tega zadosti. Kdor je prvi začel je prav, da tudi prvi konča. Jaz pa pravim, da ima list Edinost, da, celo dolžnost do nas svojih naročnikov, ki ga plačujemo, da na vse odgovori in se potegne za pravico proti krivici. Veseli nas, da je tako lepo odgovoril, ker mi člani nismo krivi, če urednik kaj napačnega stori ali kak drug uradnik. Zato smo zelo hvaležni listu, da kliče vkljub temu Živio Jednota! Videla sem v Edinosti tudi lepo število novih naročnikov. Drage prijateljice in prijatelji, le na delo! Le v boj, da zvišamo število naročnikov, da bo kmalu list začel izhajati vsaki dan. Zato pa hvala lepa vsem sotrudnikom. **K. J.**

Selca, Jugoslavija, Gorenjsko. — Dragi rojaki: — Gotovo so Vam znane hude posledice vojske za naše dežele. Prav bridko je zadelo našo farno cerkev. Vzeli so nam dva večja zvonova. Pred vojsko so dolgo časa razmišljali, ali bi naredili novo cerkev ali bi to povečali. Vojska je končala to premišljevanje in je gotovo, da se v doglednem času ne bo povečala. Ostala nam je tako zanevarjena. Treba bi bilo veliko popraviti, da bi bila cerkev, kakor se spodobi. — Naši farani pa to težko zmorejo. Res, veliko gorečnost kažejo ravno sedaj, ko zbiramo za dva nova zvonova. Vse bo pa zanje preveč prišlo. Znano Vam je kot domačinom, da morajo reveži veliko stvari za vsakdanje življenje kupiti, to je pa vsaki dan dražje. Zato se obračam na dobra srca naših domačinov, ki bivajo v boljših razmerah in Vam je še vedno ljubo v spominu domač kraj in v duhu vidite domačo farno cerkev, v katero ste hodili v mladih letih. Tudi po družih krajih na okrog pošiljajo iz Amerike za zvonove. Prosim Vas v imenu sv. Petra, da pomagate domačinom za zvonove za farno cerkev s primerним prispevkom. Prosim vse, da bi vsak nekoliko žrtvovali sami in bi morda tudi med svojimi rojaki nekoliko poprosili. Vsak še manjši dar je za nas velik in bo hvaležno sprejet. Za uslugo se Vam že vnaprej kar najpriskrbeje zahvaljujem. **Janez Kepčec, župnik.**

Opomba: — Darove dragevolje sprejema tudi upravništvo "Edinosti" in jih bo poslalo na g. župnika.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Cenjenim naročnikom naših listov, kakor tudi vsem rojakom po slov. naselbinah v državi New York, naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik **Mr. Leo Mladich**, ki je pooblaščen pobirati naročnino za naše liste, kakor tudi oglase in vsa druga naročila, ki so v zvezi z našimi listi. Vsem našim naročnikom in blagim dobrotnikom kakor tudi vsem rojakom ga najto-pleje priporočamo in prosimo, da mu grejo na roke pri njegovem delu za naš tisk. Rojaki, pomagajte mu širiti naše liste!

Uprava Ave Maria, Edinosti in Glasnika P. S. J.

ZA BOLJŠE ZDRAVSTVO.

Dne 4. marca je imel Odbor za Javno Zdravstvo države Illinois v Cairo, Ill., na programu razpravo o "Boljšem zdravstvu." Posnemanja vredna ideja. Potrebno bi bilo da se o takih stvareh razpravlja vse povsod in ne samo to; ampak vsak posameznik bi moral skušati narediti vse svoje dni v življenju kar največ "popolnih v zdravstvenih ozirih." Da se to doseže, so nam odprte dve poti, katerih se je potrebno držati: Popolna čistost zob in pa naši notranji organi morajo biti vedno čisti. Bolezen v naših notranjih organih povzročajo nabrani strupi. Glavobol, neuralgija itd. imajo svoj izvor v nečistih notranjih organih. Trinerjevo grenko vino je izvrstno zdravilo, ki vam pomaga držati notranjost vašega telesa čisto. Ono vedno pomaga. Mrs. Lucy Schreiber nam je pisala 27. februarja iz Cadot, Wis., sledeče: "Prejela sem Trinerjevo grenko vino in sem več kot zadovoljna z njim; pomaga mi izvrstno." Vprašajte vašega lekarnarja ali pa trgovca z zdravili tudi za Trinerjev Dental Cream, kakor tudi za druga zdravila.

ŠIRITE LIST "EDINOST"!

JOHN J. KERSTNIK & W. DZIEDZIC

REAL ESTATE, POSOJILA IN INSURANCE.

1455 So. Ashland avenue,

Chicago, Ill.

Prodajamo in kupujemo hiše, lote in farme po raznih državah. Zavarujemo posestva proti ognju, kakor tudi šipe (plate glasses) proti poškodbam ali uničenju. Pregledujemo abstrakte in izdelujemo vsa notarska dela.

Vsem se najto-pleje priporočamo!

THE MINERS NATIONAL BANK EVELETH, MINNESOTA.

CAPITAL AND SURPLUS \$63,000.00.

TO JE BANKA, kjer lahko opravite vse v svojem lastnem jeziku. Imamo zaposljene uradnike, ki govore vaš jezik.
AKO ŽELITE hraniti denar, pridite k nam, da Vam pomagamo. Mi pošiljamo tudi denar na vse dele sveta, po najnižjem dnevnem kurzu.
AKO ŽELITE potovati v staro domovino pridite k nam po pojasnila. Pri nas dobite vsa pojasnila, ki se ga rabi glede potovanja. Mi vam prodamo tudi vozni listek za vsako parobrodsko črto skozi katerokoli želite potovati.
KADAR ŽELITE zavarovati svoja posestva, hiše ali karkoli že, pridite k nam da Vam zavarujemo proti ognju, poškodbam, ali uničenju. Mi zastopamo nazanesljivejšo in najsigurnejšo zavarovalniško družbo.
NAŠA BANKA naj bo vaša družinska banka, kamor povabite tudi svoje prijatelje. Mi smo vedno hvaležni in veseli, kadar vidimo vas.

Bančni uradniki:

Jas. A. Robb, President. J. C. McGilvery, Vice-Pres.
R. M. Heskett, Vice-President. L. E. Johnson, Cashier.
F. S. Malley, Assist. Cashier. A. Nelson, Assist. Cashier.

KADAR POTREBUJETE

Grocerijskih potrebščin, pridite k nam, v naši prodajalni si kupite najboljše blago po najnižji ceni.
Izdelujemo doma pristne domače "kranjske klobase" in to po načinu, kakor jih ljubijo Slovenci. Poizkusite jih enkrat in vedno jih boste naročevali!
Gospodinjam pripeljemo vsa večja naročila na dom. Naročila nam lahko izročite tudi po telefonu.
Na prodaj imamo vedno prvorazredno vsakovrstno meso in to ceneje, kakor drugje!
Sladkorja smo ta teden prejeli veliko zalogo. Zato ga damo sedaj po 6c funt.
Grocerijsko blago in vse, kar spada v našo obrt, pošljamo tudi izven Chicage po pošti. Naročila po pošti izvršujemo hitro in točno.
Priporočamo se tudi vsem rojakom, da, kadar potrebujejo avtomobilov, kakor za pogrebe, krste ali svate, pokličite nas. S svojim avtomobilom smo vsem vedno na razpolago.
Vsem se najto-pleje priporočamo!

KUKMAN'S BROS.

2270 BLUE ISLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 5691.

Neznani Bog.

(Priredil FR. BLANKO.)
(Nadaljevanje)

"Ravno kar sem zvedela natančno, kako so odvedli Agato", rekla je z novopozivljeno srčnostjo. Pa še več! Poglej tu, to je njen naslov! Ako bi bil Tel sedaj tukaj —" in ponudila je sinu list, na katerega je Estera napisala Agatino bivališče.

"Kalpurnijska hiša!" zakliče Pavel. "Sedaj ni nobene dvójbe več, — to je Tiberijevo maslo —. Ta hiša je last Gneja Pizona in njegove zloglasne soproge Plancine; oba sta pa zaveznika cesarjeva. Uboga sestra! Noč ne sme preteči, da ne bi vsaj poskusili rešiti te! A kaj več še bolj natančnega, mati?"

Lea pripoveduje, da jo je ravnokar obiskal star jud častitljive zunanjosti s svojo unukinjjo, lepo, vitko deklico z duhovitim obrazom, ki je vprašal najprej po Pavlu, potem pa, ker njega ni bilo doma, je zahteval naj ga sprejme mati. Oni so prejšnji večer hoteli prenočiti v hiši na ostijski cesti, ko so prinesli nesrečno Agato y hišo. V veri, da se tu gre za kakšen Tiberijev zločin, so zapovedali nekemu mlademu možu, da naj zasleduje voz, ki je kmalu zopet odpeljal Agato. Na ta način so zvedeli za njeno bivališče.

Pavel se je silno razveselil te nenadne vesti. Sedaj je vsaj vedel, kam naj naperi svoj napad. "Kako so pa zvedeli ti dobri ljudje za tvoje stanovanje?" vpraša po kratkem premisleku.

"Vprašali so pri vojaški postaji —"

"Toraj se je dala Agata spoznati?"

"Najbrže, a priznati moram, da ne razumem nenavadnega zajemanja, s katerim se zajemajo ti ljudje za njo in za nas vse. Zakaj, pretrgali so svoje potovanje in se spustili v tako nevaren posel, kakor je to, — zasledovati žrtev silnega tirana."

"Mislim, mati, da sem našel ključ k tej uganki. Ali se je stari mož kaj prečistavil?"

"Da, Jozija Makabej, ali nekaj podobnega je rekel."

"Ta deklica, ki se sečaj tako toplo zavzema za mojo sestro je skoraj gotovo ona ista, ki mi je takrat s svojim svarjenjem rešila ne samo čast, ampak najbrž tudi življenje. Zaradi tega smo ji z nova dolžni najtoplejšo zahvalo. Morata gotovo biti tista dva, ki sem ju srečal na začetku ulice, in ne vem —"

"Kako si mogel tako mrzlo in brezsrčno hiteti mimo njiju! Toraj to je tista Estera, katere ime ti je bilo v sanjah tolikokrat na ustnicah", podraži ga mati.

"Ona in nobena druga, mati. — Sama vidiš, da me zasluži."

"Ji hočem pa tudi jaz dati prostorček v svojem srcu, moj sin", pravi Lea ljubko se smehljaje, ter ponosno gleda svojega krepkega sina, ki bi bil skoraj zarači lepe judinje pozabil na svojo nesrečno sestro. "Res, dolžni smo ji veliko hvalo!" Tudi je govorila nekaj o verižici z Avgustovim pečatnikom, katerega je svak dal nekega dne v spomin. Pravila je, da ga je na Agatino prošnjo nesla tribunu Paterkulu. Prepričana sem, da tudi ta že dela za njeno rešitev —"

"Kar pa nas ne sme zadržavati, da ne bi storili tudi mi svojega, plemenita dama", je upade v besečo Tel, ki je ravnokar vstopil v sobo. "Pri našam dobre vesti: vse gladijatorske šole se bodo vzdignile jutri kakor en mož in napadle kalpurnijsko hišo. In gorje zverini, če ne najdemo njene žrtve več žive. Celi Palatin vničimo z ognjem in mečem, kakor resnično smo ljudje, ki se ne hranimo s kamenjem, ampak s kruhom!"

Prestrašena je gledala Lea silnega govornika. Vedela je komaj, ali bi res želela za osvoboditev svojega četeta tako nasilna sredstva, a vendar se ni upala ugovarjati.

"Edino, kar obžalujem je", nadaljuje Tel, "da moramo izgubiti s pripravami celi dan. Vendar vam ni treba biti zaradi tega v skrbeh za življenje svoje hčerke, plemenita gospa. Pa glejte, tu prihajata tudi Kerija in Longin, da vam poročata o svojih uspehih."

Kmalu sta stala oba moža pred Grkinjo, ki ju je vprašala bolj z očmi, kakor z jezikom.

"Znano vam je, milostljiva gospa", začne Kerija svoje poročilo, "navdušenje čet za vašega sina. Vsi že vedo, kaj se je zgodilo in vsakega boli, kakor da bi bila ta sramota zadela njega samega. Kakor ogenj se je razširila vest po celem taboru in sedaj v celem taboru ne govore o ničemer drugem, kakor o tem. 'Kdo se bo v bodoče še hotel boriti proti barbarom na severu ali pa na jugu', vprašujejo se, 'če pa naše lastne žene in otroci niso varni doma pred napadi domačih barbarov? Kao se bo še hotel boriti za cesarja, če pa cesar sam na ta način zlorabi odsotnost njihovih braniteljev? — Da, ena četa vojakov je šla naravnost pred palačo Tiberija in so zahtevali naj se jim izroči hči Emilijanov. Rekli so jim, da naj ne skrbe za stvari, ki jim niso nič mari n slednjič jih je naskočila četa pretorijancev in jih z udarci razkopila. Ta nas pa ne bo prestrašilo, da ne bi dovršili, kar smo začeli."

Po kratkih pojasnilih so se možje zopet razšli, da vsak dovrši svojo nalogo.

XII.

Minola je za materino srce strahupolna noč in začel se je za njo nič boljši dan. Vsi so šli zopet na delo. Pavel se je zastonj trudil, da bi zbral svoje misli in si izmislil kakšen načrt za osvoboditev svoje sestre. Nehote mu je vedno ustajala pred duhom podoba lepe Estere. Silni Tel se je prizadeval da bi v srcih vojaštva in svojih bivših tovarišev — gladijatorjev razpihal čim večji ogenj jeze in maščevalnosti zarači sramote storjene mlademu tribunu, pri čemur sta mu pridno pomagala Longin in Kerija. A še eden je bil, ki je to noč zelo slabo spal. Rop Agate je takorekoč vrgel tudi tribuna Veleja Paterkula iz njegovega udobnega in brezskrbnega življenja.

Ta mož, katerega bi površni opozovalec prišteval k veliki množici dvorjanov, da, čigar elegantno lahkomišljeno vedenje je bilo celemu dvoru vzor je imel v sebi vendar le nekaj kakor svojo drugo narav, nekaj, kar ga je visoko pozdigovalo nad njegove sovrstnike, — samo, da je to nekaj prišlo premalo do veljave. Povzdignil je pa to do veljave, ako tudi ne, v svojem govorjenju, pa v svojih spisih. Da je bil njegov zapeti značaj v resnici zelo plemenit, spričuje na redek dogodek, da Paterkul ljubljensc in čó konca zvest prijatelj strašnega Sejana, čigar gospostvo se je pričelo skupno z prevaranim Tiberijem, nekoliko let pozneje ni propadel skupno s svojim pokroviteljem, ampak Tiberij mu je celo nadalje ostal naklonjen. tisti Tiberij, ki je bil med vsemi tirani gotovo najbolj nezaupen in največji črnogled. Sejan in Paterkul sta toraj morala imeti precej različni značaj, ki se tudi v teku časa ni izpremenil. Iz tega toraj sledi, da je imel

Velej Paterkul vkljub temu, da je bil pogan, nenavadne pojme o časti in poštenosti združene z dvorjaniško oglajenostjo in nenavadno razsočnostjo ov spletkah svojega časa, ker si je znal vedno ohraniti proste roke in je vselej srečno izvlekel svojo glavo iz raznih zanj. Od onega dne, ko je Agato prvič videl, je vlekel njegovo že tako patetično dušo nek mogočen čar k njej. A tih, kakor je vedno bil, ni niti z majmanjšim znamenjem proti nikomur izdal svojega čuta. In danes je na svojo veliko zadovoljnost uvidel, da je ravnal skrajno modro in previdno.

Dan po prihodu Lee v Rim najdemo ga v trikliniju svoje hiše, kjer je gladil in pilil nek svoj spis. Ali delo mu ni hotelo od rok. Vedno in vedno so mu misli uhajale k mladi jetnici za katero je napravil že več poskusenj, kako bi jo rešil iz kremljave tigre. Skoraj mu je bilo ljubo, ko mu je suženj naznanil obisk grškega zdravnika Karikleja.

DRUŠTVO SV. VIDA ŠT. 25., K. S. K. J. V CLEVELANDU, OHIO.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 50. leta starosti. Vi se lahko zavarujete za \$250, \$500 in \$1000 smrtnine. Društvo plačuje \$7 na teden bolniške podpore. V mladinski oddelek se sprejema io otroci od 1.—16. leta starosti. Držboruje vsako 1 nedeljo v mescu v Knan sovi dvorani. Aesment se plačuje samr na seji, od 10 ure dopoldne do 4. ure po pol dne. Vsa nadaljna pojasnila dobitelabko vsaki čas pri društvenih uradnikih

Predsednik John Widervol, 1153 East 61st Street.

Podpredsednik Joseph Žulič. Tainik Ant. Fortuna, 1176 E. 61st St. Blagajnik John Melle.

Zastopnik Joseph Rus, 6519 Bonna ave Nadzorniki John Zulič, Anton Strnišar in Joseph Ponikvar. — Zastavonoša Ant Drečnik. Dr. zdravnik Dr. J. M. Seliškar

DENARNE pošiljatve v Jugoslavijo potom pošte in kablja.

V DINARJIH IN DOLARJIH PO NAJNIŽJI CENI.

ŠIFKARTE ZA VSE LINIJE.

EMIL KISS, BANKIR
133 Second Avenue
New York, N. Y.

SLAVNEMU OBČINSTVU naznanjam, da popravljam in napeljujem vedne in plinove cevi, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v plumbarsko stroko. — Pred vsem si zapomnite, da jaz izvršujem vsa dela najboljšee in za najnižjo ceno. Nadar potrebujete naše pomoči, pokličite nas po telefonu, ali pa če pridete osebno na:

JAMES A. JANDOS,
2042 W. 22nd St, near Hoyne Ave., Chicago, Ill.
Tel.: Canal 4108

ZNIŽANA VOŽNJA

Ker so nekatere linije znatno znižale svoje cene. se nudi ugodna prilika onim, ki so v kratkem namenjeni v stari kraj. Pišite nam po cene i vozni red parnikov.

Ako želite dobiti kakega sorodnika iz starega kraja nam pišite to tozadevna pojasnila.

Kadar pošiljate denar v stari kraj, ne prezrite naše banke, ki vam nudi točnost in nizke cene.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK
SLOVENSKO BANKO
70—9th Ave., New York City.

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill. Rojakom se priporočam pri nakupu raznih BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA. Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir. Najboljše delo, nanižje cene. Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

SLOVENCİ NA EVELETHU IN OKOLICI POZOR!

ZA NAJBOLJŠO KVALITETO DOBRIH OBLEK ZA MOŠKE IN MLADENIČE OBIŠČITE MOJO NOVO KROJAČNICO.

Priporočam se č. gg. duhovnikom za naročitev mašnih talarjev, povrhnih sukenj in solonskih oblek, kakor tudi vsem Slovencem in Hrvatom na Eveleth in okolici. Po naročila pridem sam na dom, ako se želi.

Na vseh oblekah znižane cene. Čistim, likam, predelujem in popravljam obleke.

JOHN KUHELJ
422 Pierce St. zraven slovenske cerkve Eveleth, Minn.

JOHN STAYER.

GROCERY

1952 West 22nd Place, Chicago, Ill.

Priporočam Slovencem in Hrvatom svojo dobro urejeno grocerijo. V zalogi imam najboljše ajdovo moko, fino salatno olje, doma narajeno kisló zeljo, importirani holandski mak, in razne vrste "HOPS IN MALT" za varenje domačega piva. Vsem se najtopleje priporočam.

Telephone Canal 1404.

POZOR IGRALCI HARMONIK!

JOHN WENZEL

1017 East 62nd Street, Cleveland, Ohio

Stem odgovarjam na več pisem, da še vedno izdelujem in popravljam harmonike in to stalno od leta 1894, vedno v Clevelandu, Ohio. Medtem časom še nisem za nobeno drugo delo prijel. Kupujem in prodajam tudi že rabljene harmonike ali pa jih sprejem v zameno. Za nadaljna pojasnila pišite, predno odaste drugam naročilo na:

FRANK TOMAŽICH

SLOVENSKI GROCERIST

Priporočam svojo dobro urejeno grocerijo. V zalogi imam najboljše salatno olje in pristno ajdovo moko. Ker smo Slovenci prijatelji dobre potice naznanjam cenj. gospodinjam, da sem se preskerbel z vsem potrebnim "materijalom." Pridite in se prepričajte!

1858 W. 22nd Street Chicago, Ill. Phone: Canal 2910.

FIDELITY ELECTRIC COMPANY

Frank S. honta, lastnik.

Vaši domovi bojo postali moderni, ako izročite nam v iste napeljavo električne razsvetljave. Mi jamčimo dobro delo za nizko ceno. Obiščite našo trgovino in oglejte razne stanovanjske opreme. Prodajam tudi pralne stroje, gladilnike, štedilnike, itd. Vsakemu, ki nas priporoči svojemu znancu za napeljavo električne razsvetljave damo \$5.00 nagrade.

Plačuje se v gotovini ali pa na lahke obroke. 2049 West 22nd Street, Phone: Canal 5190.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němeček FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.